

KRYTERIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VI

OCENA CELUJACA:

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania:

- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania;
- proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia;
- nie powiela cudzych pomysłów i poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości; bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach literackich i teatralnych w szkole i poza nią;
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanował pełny zakres wiadomości określonych programem nauczania dla klasy VI.

Kształcenie literackie i językowe:

- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym - językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym;
- potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie;
- biegle posługuje się słownikami i encyklopedią;
- samodzielnie sporządza notatki z lekcji;
- bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowania;
- opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki;
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania;
- bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki, a w pracy poświęconej oglądaniu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby recenzji;
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich (ballada, odmiany powieści, dramat);
- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia środki stylistyczne, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego;
- pisze prace bezbłędnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

Fleksja i składnia:

- potrafi wyjaśnić, od czego zależą formy odmiany rzeczownika;
- wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków rzeczowych;
- biegle stopniuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym;
- rozpoznaje różne typy liczebników, określa jego formy gramatyczne i funkcje w zdaniu, potrafi uzasadnić użycie danego typu liczebnika, odmienia trudniejsze liczebniki złożone;
- stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki);
- rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę;
- omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki i dopełnienia;
- wyróżnia w zdaniu związki zgody, rzędu, przynależności, wskazuje zasady ich tworzenia;
- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie, rysuje ich wykresy.

Słowotwórstwo:

- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów pochodzących od wyrażen przyimkowych i od czasowników;
- wskazuje przyrostek lub przedrostek jako formant w jednym wyrazie i jako składnik w innym;
- podaje przykłady wyrażen z obocznymi tematami słowotwórczymi;
- daje przykłady wyrazów utworzonych za pomocą różnych formantów.

OCENA DOBRA:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie VI.

Kształcenie literackie i językowe:

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe;
- pisze opowiadania twórcze z dialogiem, elementami opisu; list literacki, charakterystykę, ocenę postaci, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu;
- dobra znajomość tekstu pozwala na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego;
- poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy;
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu;
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów.

Fleksja i składnia:

- wymienia rodzaje zaimków;
- wyróżnia przysłówki wśród innych części mowy, wskazuje sposób ich utworzenia;

- poprawnie stopniuje przymiotniki, wie czemu służy stopniowanie;
- podaje przykłady różnych typów liczebników, odmienia liczebnik złożony i nieokreślony;
- na konkretnych przykładach omawia sposób wyrażenia orzeczenia i podmiotu;
- wyróżnia w zdaniu związki wyrazów i nazywa je;
- tworzy poprawny związek zgody, rządu i przynależności;
- układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie.

Słowotwórstwo:

- od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy;
- rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu;
- tworzy wyrazy pochodne od wyrażenia przyimkowego i od czasownika;
- wyjaśnia pisownie podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa.

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej dla klasy VI.

Kształcenie literackie i językowe:

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawności w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii;
- w miarę samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, telegram;
- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu;
- zna przewidziane programem gatunki literackie;
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu;
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat.

Fleksja i składnia:

- wyróżnia w tekście czasownik w formie osobowej i nieosobowej, określa formę fleksyjną czasowników;
- określa funkcje czasowników w zdaniu;
- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki, wskazuje tematy poboczne, nazywa funkcje rzeczowników w zdaniu;
- stopniuje przymiotniki;
- rozróżnia przyimki proste i złożone, wyrażenia przyimkowe;
- na łatwiejszych przykładach omawia sposób wyrażania podmiotów;
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe;
- nazywa w zdaniu części zdania (na prostszych przykładach);
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych;
- wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i nadrzędnie.

OCENA DOPUSZCZAJACA:

Uczeń samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności:

- jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu;
- względna poprawność językowa i rzeczowa w wypowiedziach ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia;
- w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie;
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela;
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa na ich funkcje w zdaniu (na prostych przykładach);
- odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj; • łączy wyrazy w zespoły składniowe.

Słowotwórstwo:

- zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych;
- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie - wskazuje podstawę słowotwórczą i formant;
- nazywa typy formantów;
- tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów.

OCENA NIEDOSTATECZNA:

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości fleksji, składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową:

- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu zadawalającym;
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym;
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych;
- nawet za pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.